Dias nr. 1

Dias nr. 2

Dagens spiseseddel

Foranalyse:

Sten Mogensen

- Cost/benefit-analyse
- Interessentanalyse
- Risikoanalyse
- Projektdefinition

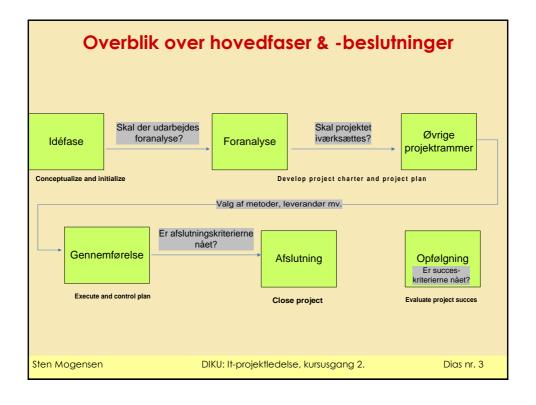
Ugeopgave 2: Interessentanalyse

Sten Mogensen DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Spørgsmål til sidste uge?

Sten Mogensen 1

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Opsamling og overblik (1) Fase 1: Ide skitseres og der træffes beslutning om iværksættelse af foranalyse (Marchewka: fase 1 – kursusgang 1) 🗸 Fase 2: Foranalyse gennemføres, og der træffes beslutning om hvorvidt projektet skal igangsættes og indgå i en projektportefølje (Marchewka: fase 2) Succeskriterier (kursusgang 1 – kapitel 2) ✓ - Business case (kursusgang 1 - kapitel 2) ✓ Cost/Benefit-analyse (kursusgang 2 – kapitel 2) □ Interessentanalyse (kursusgang 2 – kapitel 3 + side 110-113) \Leftarrow **Risikostyring** (kursusgang 3 – kapitel 8) ← Videns/kompetencestyring (kursusgang 4 – kapitel 4) Projektorganisation (kursusgang 4 – kapitel 4) Fase 3: Rammerne for projektet færdiggøres (Marchewka: fase 2) - Ledelse og sammensætning af team (kursusgang 4 – kap. 4 + s. 341-48) Valg af systemudviklingsmetode (kursusgang 5) - Kravspecifikation (kursusgang 5 - kapitel 5) Udarbejdelse af projektplan(kursusgang 5 – kapitel 6) Leverandørvalg og kontraktindgåelse (kursusgang 6 – kapitel 12) - **Estimering og budgettering** (kursusgang 7 – kapitel 7) Sten Mogensen DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2. Dias nr. 4

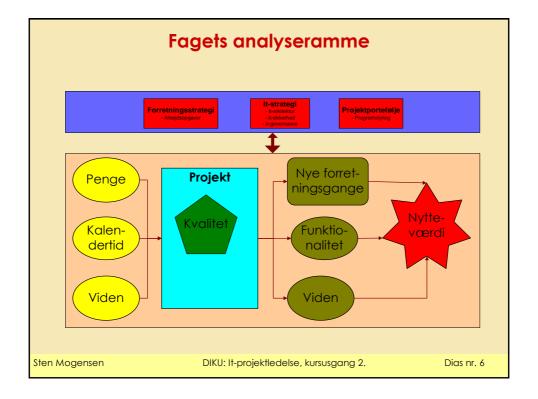
Opsamling og overblik (2)

- Fase 4: Projektet gennemføres (Marchewka: fase 3)
 - **Kvalitetsstyring** (kursusgang 6 kapitel 10)
 - Ændringsstyring (kursusgang 7 kapitel 9)
 - **Leverancestyring** (kursusgang 7 kapitel 9)
 - Fremdriftsstyring (kursusgang 7 kapitel 9)
 - **Konfigurationsstyring** (kursusgang 7 side 288-290)
- Fase 5: Projektet afsluttes (Marchewka: fase 4 kursusgang 8)
 - Teknisk idriftsættelse (side 365-68)
 - Forretningsmæssig ibrugtagning (kapitel 11)
- Fase 6: Efter projektet (Marchewka: fase 5 kursusgang 8)
 - Evaluering af projektets proces (kapitel 14)
 - Forretningsmæssig vedligehold og videreudvikling
 - Teknisk vedligehold og videreudvikling
 - Evaluering af succeskriterier (kapitel 14)
 - Etiske problemstillinger (kapitel 13)

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Dias nr. 5

Cost/benefit-analyse (værdiestimering)

- Husk både TCO og TBO
 - Total cost of ownership
 - Total benefits of ownership
- Målbare (tilnærmelsesvist):
 - Hardware, software
 - Udgifter til udviklerorganisation + konsulenter i
 øvrigt
 - Udgifter til vedligehold
 - Tab pga. allokering af interne ressourcer
 - Gevinster i form af effektiviseringer
- Svært målbare (balanced scorecard):
 - Fjernelse af fokus fra andre områder (ledelse, nøglemedarbejdere, medarbejderne bredt)
 - Gevinster i form af kvalitetsløft
 - Gevinster i form af nye produkter
 - Vidensløft i organisationen
 - Forandringer i kultur

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Dias nr. 7

Interessenter

- Interessent
 - Dem der bliver påvirket af, eller kan påvirke projektets proces og/eller resultater
- Hvorfor er det vigtigt at kende sine interessenter?
- Hvem kan typisk være interessenter i et ibfprojekt?

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Dias nr. 8

Interessentanalyse (1)

- På vej mod risikoanalysen
- Har magt ift. projektet:
 - Topledelsen
 - Brugerledelsen
 - It-ledelsen
 - Fagforeningen
 - Leverandøren
- Kan (derudover) påvirke projektet:
 - Lovgivere og eksterne regelskabere
 - Teknologisk udvikling
- Kan (derudover) blive berørt af projektet:
 - Brugerne
 - Kunderne
 - Virksomhedens samarbejdspartnere

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Dias nr. 9

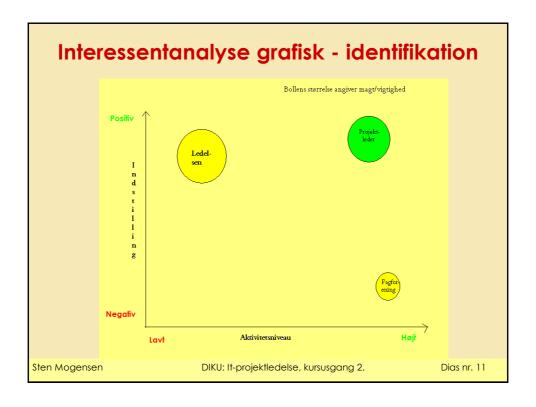
Interessentanalyse (2)

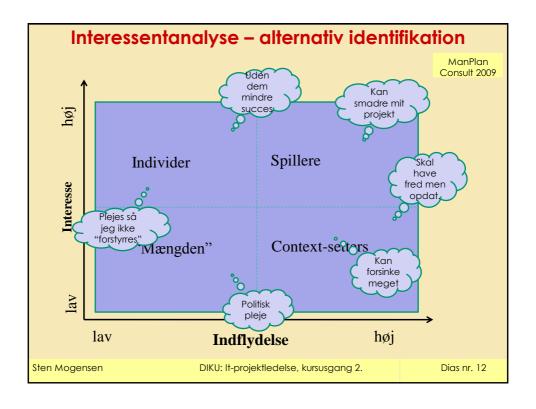
- Har interesser ift. processen:
 - Projektdeltagerne
 - Metodeenhed
 - Planlægningsenhed
 - Personaleenhed
- Fem vigtige karakteristika:
 - Interessentens interesse(r)
 - Interessentens indstilling (positiv/negativ)
 - Hvilke konflikter kan der være?
 - Interessentens aktivitets niveau
 - Interessentens magt
 - Hvordan håndteres/inddrages interessenten?

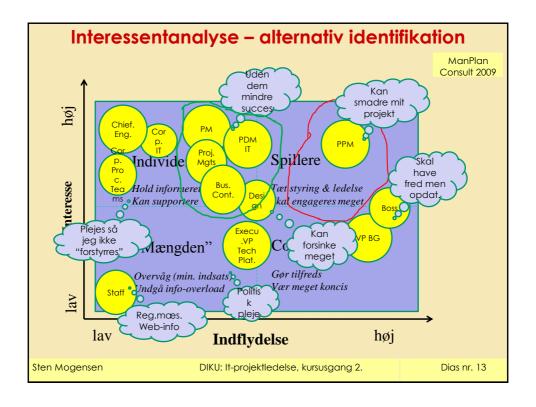
Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Dias nr. 10

Kommunikationsplan

- Projekthændelse
- Budskab
- Medie/formidlingsform
- Afsender
- Modtagere

Sten Mogensen DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Dias nr. 14

Opgave - interessenter

Tænk på rejsekortprojektet.

- Hvilke interessenter er der?
- Hvilke (forskellige) mål har de?
- Hvem har stor indflydelse?
- Hvordan skal man behandle de forskellige interessenter?

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Dias nr. 15

Risikoanalyse (1)

- Hvornår er er noget en risiko?
 - Det skal være en <u>konkret</u> hændelse, der <u>måske</u> sker i <u>netop dette projekt</u> – og hvor projektet ikke fuldt ud kan kontrollere om hændelsen indtræffer
 - Skeln mellem årsager og virkninger/konsekvenser:
 Hændelsen skal være den <u>primære årsag</u>, ikke en virkning
 - Det skal være noget, som den almindeligt forventelige løbende projektstyring ikke tager hånd om
 - Men hvis erkendelsen af hvad der er "almindeligt forventeligt" ikke er udbredt, fx i styregruppe, så tag risici med, for at forklare nødvendigheden af risikominimerende handlinger.
 - Udfordringer er ikke risici, for udfordringer er noget man ved der eksisterer

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Dias nr. 16

Risikoanalyse (2)

- Eksempler på ikke-risici:
 - Projektet bliver ikke færdig til tiden
 - Men man kan finde ægte risici ved at spørge til mulige årsager til, at dette skulle ske
 - Projektdeltagerne skal holde sommerferie
 - Projektet bliver overhalet af ny teknologi

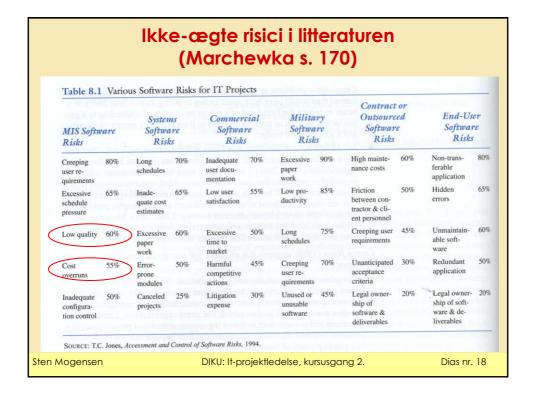
Dette er konsekvenser, som man kan bruge til at analysere sig frem til årsager

- Eksempler på risici:
 - Nye lovgivningskrav medfører måske krav til ændringer, der vil udskyde færdiggørelsestidspunktet
 - Den testansvarlige har meddelt, at han kan få behov for at holde orlov med kort varsel pga sygsom i familien
 - En ny version af portalværktøjet er undervejs, og er måske ikke bagudkompatibel

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Dias nr. 17

Risikoanalyse (3)

- Handlinger afledt af risici:
 - Dem der mindsker sandsynlighed (forebyggende)
 - Dem der mindsker konsekvens
 - Ved at mindske konsekvensens alvorlighed (forebyggende)
 - Ved at have et beredskab/handlingplan (afhjælpende til hvis hændelsen indtræffer)
 - Eksempel: Risiko for at nøgleperson bliver headhuntet af konkurrent
 - Forebygge sandsynlighed: Give god løn og arbejdsforhold
 - Forebygge alvorlighed af konsekvens: Sikre 2 mdr's opsigelsesfrist fra medarbejder
 - Handlingsplan ved indtruffen risiko: Fragår al udvikling, bruger resttid på dokumentation og vidensoverdragelse
- Synliggør ansvar for beslutning og for gennemførelse af handlinger

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Dias nr. 19

Risikoanalyse (4)

- Hvilken vægt skal man tillægge en risiko?
 - Sandsynlighed
 - Konsekvens
- For hver hændelse skal man have et antal tiltag, der beskytter projektet:
 - Beskrivelse af tiltag
 - Beskyttelsestype (forebygge hændelse, forebygge konsekvensomfang, handlingsplan)
 - Beskyttelsesvirkning (reduktion af sandsynlighed og/eller konsekvens)
 - Omkostning ved tiltag

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Dias nr. 20

Risikostyring (5)

- Projektejer/sponsor/styregruppe skal træffe beslutning om de foreslåede tiltag
- Beslutningen om hvilke risici, der kræver handlinger, afhænger ikke kun af hvor stor risikofaktoren er, men skal også ses i lyset af hvilke ressourcer handlingen kræver
- Beslutning skal synliggøres
- Projektplan opdateres med tiltag
- Risikoanalyse opdateres

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Dias nr. 21

Risikostyring (6)

- Identifikation og opfølgning:
 - Før projektstart
 - Løbende revurdering
- Intern/ekstern vurdering?
 - Ekstern pga. projektledelsens bias til at overse risici, samt mulighed for at vurdere projektledelsens handlinger
 - Intern pga. tæt kobling til projektledelsens handlingsplan

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Dias nr. 23

Risikostyring (7)

- Fokus på risici vedr.:
 - Faktisk forretningsmæssig nytte af produkt
- Husk også risici vedr.:
 - Mulighed for videreudvikling og drift
 - Risiko for ekstern kritik af styring/resultater

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Dias nr. 24

Opgave - risici:

 Forestil jer, at forsikringsselskabet "Tryg i Hånd" skal have afløst et gammelt it-system til styring af bilforsikringer (der kun blev brugt internt af selskabets sagsbehandlere i salgsafdelingen) af et nyt system, der bl.a. inkluderer en web-grænseflade til (potentielle) kunder.

Systemet skal også bruges i skadeafdelingen, hvor det er forventningen at det kan nedbringe den eksisterende pukkel af sager.

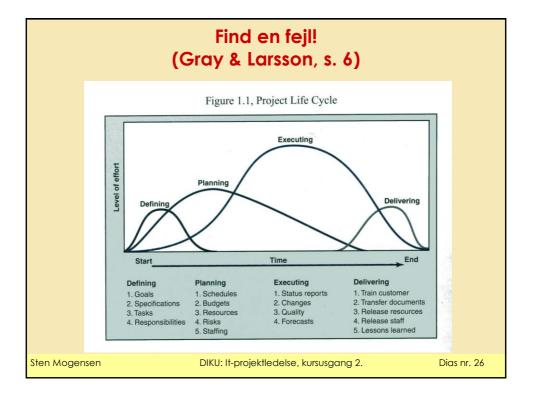
Web-grænsefladen skal udvikles af en nyansat gruppe webudviklere; resten af systemet skal udvikles af eksisterende systemudviklere.

- Hvilke risici kunne være gældende for et sådant projekt?
 Find mindst 3 risici
- For en af risiciene: Find ét forebyggende og ét afhjælpende tiltag

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Dias nr. 25

Projektdefinition - overordnet

- Er resultatet af foranalysen
- Værdiestimering (business case, incl. TCO + TBO + succeskriterier (MOV)
- Interessentanalyse
- Risikoanalyse
- Kobling til it-strategi, it-arkitektur mv.
- Hovedleverancer (faseopdelt)
- Detailplan for første fase

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Dias nr. 27

Projektdefinition – detaljeret (1)

Skabelon for projektdefinition for ibf-projekter

Projektdefinitionen udgør hovedleverancen fra foranalysen, og det er ud fra denne at forretningsledelsen træffer beslutning om projektets videre skæbne.

- 1. Projekttitel
- 2. Beskrivelse af projektideen
- 3. Beskrivelse af de forretningsmæssige mål og succeskriterier (ikke operationelt), samt af hvor forretningsmæssigt kritisk projektet er
- 3a. Er der bindinger på, hvornår projektet skal være gennemført, for at de forretningsmæssige mål kan nås?
- 3b. Hvordan understøtter projektideen en eventuel strategi for forretningsområdet?
- 3c. Er projektet en del af forretningsmæssige projektprogrammer (porteføljer)? Er idéskitsen i givet fald behandlet i programledelsen, og med hvilket resultat?
- 3d. Hvad er vigtigst for projektet: Överholdelse af budget, overholdelse af tidsplan eller opnåelse af nytteværdi?
- 4. Hvordan understøtter projektideen organisationens værdier, visioner og mission, eller er der potentielle modsætninger?

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Dias nr. 28

Projektdefinition – detaljeret (2)

- 5. Hvordan understøtter projektideen koncernens it-strategi (herunder koncernperspektiv, konsolidering mv.)?
- 5a. Hvordan understøtter projektideen koncernens samlede it-projektprogram i it-handlingsplanen; hvilke sammenhænge og afhængigheder er der?
- 6. Interessentanalyse og kommunikationsplan
- 7. SWOT-analyse
- 8. Risikoanalyse
- 9. Projektorganisation beskrivelse af projektenheder, mødefora, ansvar, referenceveje
- 9a. Projektsponsor:
- 9b. Projektejer:
- 9c. Eksisterende/kommende systemejer:
- 9d. Forretningsprojektleder:
- 9e. It-projektleder:
- 9f. Placering af ansvar for ændringsstyring, fremdriftsstyring. test, kvalitetsstyring, konfigurationsstyring, ændringsstyring, teknisk idriftsættelse, organisatorisk ibrugtagning:
- 9g. Styregruppe bemanding og komissorium, samt fastlæggelse af hvilke emner, og hvilke typer hændelser i projektet, der skal behandles i styregruppen.

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Dias nr. 29

Projektdefinition – detaljeret (3)

- 10. Plan for gennemførelse af projektet, opdelt i faser/releases og for hver af disse: leverancer, ansvarlige, kvalitetssikringsaktiviteter, tidsplan og omfang. Specielt skal det angives efter hvilke faser der forventes at være en release af systemet klar, der kan ibrugtages med forretningsmæssig nytteværdi.
- 10a. Detailplan for første fase.
- 10b. Fastlæggelse af model og arbejdsgange for følgende aktiviteter i projektet:
 - Ændringsstyring
 - Fremdriftsstyring, herunder økonomistyring
 - Kvalitetsstyring
 - Risikostyring
 - Konfigurationsstyring
- 10c. Fastlæggelse af ved hvilke punkter i projektplanen, der skal foretages review af metodeanvendelse og projektplan mhp. at sikre at de udmeldte rammer, metoder og styringsprincipper for it-projekter følges.
- 10d. Beskrivelse af eventuelle ønsker om at fravige eksisterende projektstyringsmetoder mv., således som disse er fastlagt:
- 10e. Planlægges der gennemført ekstern(e) projektaudit(s) undervejs i projektet? Hvis ja, af hvem og hvornår?
- 10f. Grovplan for organisatorisk forberedelse, ibrugtagning og understøttelse af indledende anvendelse og tilpasning.
- 10g. Grovplan for vedligehold/tilpasning af it-system efter ibrugtagning.
- 11. Plan for løbende forfinelse/forbedring af projektplaner
- 11a: Hvomår findes leverancer/viden, der kan give kvalitativt bedre budgetestimater? (Dvs. budgetrevisionstidspunkter.)
- 11b: Hvornår findes leverancer/viden, der gør det muligt at detailplanlægge senere faser?

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Dias nr. 30

Projektdefinition – detaljeret (4)

12. Beslutningspunkter iøvrigt i projektet

13. Bemanding, viden og kompetencer

- 13a. Rolle/kompetencematrix hvilke kompetencer skal bærerne af de forskellige roller i projektet have?
- 13b. Bemanding af projektroller, herunder fastlæggelse af videnskløfter (manglende kompetencer ift. kompetencebehov)
- 13c. Vidensbudget hvilke aktiviteter skal der gennemføres for at tilføre projektdeltagerne den nødvendige viden; og hvilken viden vil der blive produceret igennem projektet?
 13d. Hvor skal projektgruppen placeres fysisk?

14. Skal der bruges eksterne leverandører – i givet fald til hvilke leverancer?

- 14a. Hvordan sker leverandørvalg? Ved udbud: Hvilke vurderingskriterier vil blive anvendt ved leverandørvalg?
- 14b. Forventet kontrakttype? (Betaling efter timeforbrug eller efter "fastpris"? Brug af hhv. incitamenter ved opnåelse af fælles mål og/eller bod/straf.)
- 14c. Hvordan vil der ske leverandørstyring (fx leverandørstyregruppe).
- 14d. Skal leverandører placeres sammen med vores projektgruppe?

15. Ressourceforbrug til gennemførelse af projektet

- 15a. Timebudget for systemejer, projektledere og andre involverede interne ressourcer:
- 15b. Timebudget for ekstern bistand via konsulentrammeaftaler:
- 15c. Udgifter til pc-udstyr, licenser og øvrige materialer under projektet.
- 15d. Budget for øvrige udgifter, herunder puljer til ændringer og til afbødning af realiserede risici:
- 15e. Budget for eventuelle indtægter:
- 15f. Findes de ønskede ressourcer i eksisterende budgetter (økonomi/time)?

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Dias nr. 31

Projektdefinition – detaljeret (5)

- 16. Værdiestimering
- 16a. Operationelle forretningsmæssige succeskriterier
- 16b. Projektmæssige operationelle succeskriterier
- 16c. Plan for evaluering af forretningsmæssige og projektmæssige mål.
- 17. Valg af systemudviklings/tilpasningsmetode (fx vandfald, evolutionær model, prototyping, extreme programming):
- 18. Forslag til it-arkitektur for systemet, herunder afvigelser fra koncernens eksisterende it-arkitektur samt eventuelle ønsker til udvikling af koncernens it-arkitektur.
- 18a. Projektets betydning for konsolideringen af koncernens it og for en effektiv drift?
- 19. It-sikkerhedsmæssige udfordringer
- 20. Hvilke typer dokumentation vil blive udarbejdet, og hvordan indgår leverancerne og kvalitetssikringen heraf i projektplanen?
- 21. Hvilke kriterier er fastlagt for at første release af systemet kan idriftsættes?
- 22. En opsummering for hver af de i idéskitsen fastagte leverancer fra foranalysen, udover de ovennævnte punkter, fx behovsanalyse (leverancerne i deres helhed vedlægges som bilag)
- 23. Hvilke udfordringer ser virksomhedens it-enhed iøvrigt i projektet?
- 24. Business case

Opsummering af afsnit 15-16 om omkostninger og værdiskabelse, samt af afsnit 3-5 om projektets understøttelse af virksomhedens strategier.

25. Indstilling

Sten Mogensen DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Dias nr. 32

Obligatorisk ugeopgave 2:

- Opgaveformulering:
 - Identificer de 5-10 vigtigste interessenter i Tinglysningsprojektet.
 - Beskriv for hver interessent:
 - Interessentens mål/interesse(r) i forhold til projektet
 - Interessentens aktivitets/interesseniveau
 - Interessentens magt
 - Hvilke konfliktpunkter kan der være ift. interessenten?
 - Hvordan håndteres/inddrages interessenten?
- Tag udgangspunkt i Rigsrevisionens beretning om Tinglysningsprojektet samt i lærebogen, side 110-113.
- Hvis I selv har fundet en case end Tinglysningsprojektet må I gerne bruge den istedet.
- Afleveres i Absalon senest fredag d. 14. februar kl. 12.00.

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Dias nr. 33

Opsamling og overblik (1)

- Fase 1: Ide skitseres og der træffes beslutning om iværksættelse af foranalyse (Marchewka: fase 1 kursusgang 1) •
- Fase 2: Foranalyse gennemføres, og der træffes beslutning om hvorvidt projektet skal igangsættes og indgå i en projektportefølje (Marchewka: fase 2)
 - Succeskriterier (kursusgang 1 kapitel 2) ✓
 - Business case (kursusgang 1 kapitel 2) ✓
 - Cost/Benefit-analyse (kursusgang 2 kapitel 2) ✓
 - Interessentanalyse (kursusgang 2 kapitel 3 + side 110-113) ✓
 - Risikostyring (kursusgang 3 kapitel 8) ✓
 - Videns/kompetencestyring (kursusgang 4 kapitel 4)
 - Projektorganisation (kursusgang 4 kapitel 4)
- Fase 3: Rammerne for projektet færdiggøres (Marchewka: fase 2)
 - Ledelse og sammensætning af team (kursusgang 4 kap. 4 + s. 341-48)
 - Valg af systemudviklingsmetode (kursusgang 5)
 - Kravspecifikation (kursusgang 5 kapitel 5)
 - Udarbejdelse af projektplan(kursusgang 5 kapitel 6)
 - Leverandørvalg og kontraktindgåelse (kursusgang 6 kapitel 12)
 - Estimering og budgettering (kursusgang 7 kapitel 7)

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Dias nr. 34

Opsamling og overblik (2)

- Fase 4: Projektet gennemføres (Marchewka: fase 3)
 - **Kvalitetsstyring** (kursusgang 6 kapitel 10)
 - Ændringsstyring (kursusgang 7 kapitel 9)
 - **Leverancestyring** (kursusgang 7 kapitel 9)
 - **Fremdriftsstyring** (kursusgang 7 kapitel 9)
 - Konfigurationsstyring (kursusgang 7 side 288-290)
- Fase 5: Projektet afsluttes (Marchewka: fase 4 kursusgang 8)
 - Teknisk idriftsættelse (side 365-68)
 - Forretningsmæssig ibrugtagning (kapitel 11)
- Fase 6: Efter projektet (Marchewka: fase 5 kursusgang 8)
 - Evaluering af projektets proces (kapitel 14)
 - Forretningsmæssig vedligehold og videreudvikling
 - Teknisk vedligehold og videreudvikling
 - Evaluering af succeskriterier (kapitel 14)
 - Etiske problemstillinger (kapitel 13)

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Dias nr. 35

Næste gang

- Eksternt oplæg fra Rigsrevisionen om offentlige it-projekter
 - Herunder om Tinglysningsprojektet
 - Peder Juhl Madsen og Heidi lund
- Håndtering af projekt i krise
 - Robert Mortensen, NNIT

Sten Mogensen

DIKU: It-projektledelse, kursusgang 2.

Dias nr. 36